

## AVIŲ ENZOOTINIO ABORTO PAPLITIMO IR DIAGNOSTIKOS TYRIMAI LIETUVOJE

Jonas Bagdonas, Algirdas Šalomska, Saulius Petkevičius, Žilvinas Augustinavičius, Gediminas Gerulis, Raimundas Mockeliūnas

*Užkrečiamųjų ligų katedra, Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas;*  
*tel. (8-686) 94 008, faks. (8-37) 36 24 17; el. paštas: bagdonas@lva.lt*

**Santrauka.** Pirmą kartą Lietuvoje tirtas avių enzootinio aborto (chlamidiozės) paplitimas ir diagnostikos metodų jautrumas bei specifiskumas mažųjų atrajotojų populiacijoje. Buvo nustatyti šios infekcijos simptomai, diagnostikos ypatumai ir įvairių veiksnių įtaka. Avininkystės fermose 2004–2005 m. atlikti enzootinio aborto klinikiniai, serologiniai ir imunologiniai tyrimai. Komplemento jungimosi reakcija nustatyta, kad avių enzootinio aborto sukėlėjos (chlamidijos) yra paplitusios tarp 26,9 proc. tirtų avių. Mažiausiai (23,1 proc.; antikūnų titrų vidurkis 3,191 log<sub>2</sub>; p<0,05) infekuotų avių nustatyta iki 18 mėn. amžiaus grupėje. Daugiausia (53,8 proc.; antikūnų titrų vidurkis 4,224 log<sub>2</sub>; p<0,001) teigiamai reagavusių buvo 18–24 mėn. amžiaus grupėje. Vyresnio amžiaus grupėse antikūnų geometrinio vidurkio titras mažėjo ir daugiau kaip trejų metų avių grupėje ( $M = 3,486 \pm 0,075 \log_2$ ). Ištyrus abortavusių avių kraujo serumą nustatyta, kad daugiausia (86,36 proc.) infekuotų gyvulių buvo 18–24 mėn. amžiaus grupėje, kurioje priešchlamidinių antikūnų titrų geometrinis vidurkis  $M=4,929 \pm 0,344 \log_2$ . Abortavusių avių antikūnų titrų geometrinis vidurkis statistiškai nesiskyrė nuo bendro vidurkio ir tarp atskirų grupių (p<0,05). Abortavusių avių grupėje nustatyta 2,5 karto daugiau gyvulių, infekuotų chlamidijomis, negu visų tirtų avių grupėje. Ištyrę NIF metodu avių patloginės medžiagos atspaudėlius nustatėme, kad vidutiniškai 54,5 proc. mažųjų atrajotojų buvo infekuotos enzootinio aborto sukėlėjomis – chlamidijomis (*Chlamydophila abortus ovis*). Daugiausia (66,7 proc.) šių mikroorganizmų nustatyta atspaudėliuose, paruoštuose iš abortavusių avių placentų.

**Raktažodžiai:** avys, enzootinis abortas, klinika, komplemento sujungimo reakcija, imunofluorescencija.